

Klimatkontrakt 2030

Mellan Uppsala kommun och myndigheterna
Energimyndigheten, Vinnova, Formas, Tillväxtverket,
Trafikverket, Naturvårdsverket samt Viable Cities.

VERSION 2024

Innehåll

1. Klimatkontrakt 2030	3
2. Syftet med Klimatkontrakt 2030	3
3. Parter	4
4. Gemensamt åtagande	5
4.1 Governance - fortsatt utveckling av styrning, ledning och policy	5
4.2 Finansiering av insatser och utveckling av nya finansieringsmodeller	5
4.3 Lärande och innovation - att göra, dela och skala	5
5. Kommunens åtaganden	6
5.1 Klimatmål 2030	6
5.2 Klimatfärdplan 2030	9
5.3 Klimatinvesteringsplan 2030	16
6. Myndigheternas gemensamma åtaganden	17
6.1 Policyutveckling för accelererad lokal omställning	18
6.2 Samordnande insatser kring finansiering	18
6.3 Verka för svenskt deltagande i europeiska initiativ	18
7. Viable Cities åtaganden	19
7.1 Samordning Klimatkontrakt 2030	19
7.2 Policyutveckling för snabbare lokal omställning	19
7.3 Innovation, implementering och skalning	20
7.4 Samordnad finansiering	20
7.5 Samspel med EU:s mission Klimatneutrala städer	21
Klimatkontrakt 2030	22
Bilaga 1 - Länkar till dokument	23
Bilaga 2 - Omställningskartan	24

1. Klimatkontrakt 2030

Klimatfrågan är vår tids största utmaning, med effekter på både lokal och global nivå. Dess genomgripande inverkan på vårt samhälle hotar livsvillkor och livskvalitet för både nuvarande och framtida generationer. För att möta denna utmaning krävs att vi rustar våra samhällen för att såväl hantera effekterna av som motverka klimatförändringarna. Detta förutsätter i sin tur att vi utvecklar nya sätt att arbeta och samarbeta på som går över olika delar och mellan olika nivåer av samhället.

Missionen *Klimatneutrala städer 2030 med ett gott liv för alla inom planetens gränser* innebär att städer ska bibehålla eller öka livskvaliteten för invånarna, samtidigt som de når noll nettoutsläpp av växthusgaser. För att uppfylla missionen behöver alla aktörer i samhället minska sin klimatpåverkan. Det förutsätter i sin tur arbete för rättvis omställning och medborgarnas deltagande, liksom för att stärka det svenska näringslivets konkurrenskraft genom klimatomställningen

Arbetet med missionen är i linje med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i FN:s Agenda 2030, som också är en utgångspunkt för många svenska städers klimat- och hållbarhetsarbete. Agenda 2030 kan betraktas som en genomförandeplan för Parisavtalets åtaganden om klimatomställning. Missionen ligger även i linje med de svenska miljömålen och det klimatpolitiska ramverket med inga nettoutsläpp av växthusgaser i Sverige senast år 2045, samt EU:s målsättning om klimatneutralitet till 2050.

Klimatkontrakt 2030 är vårt gemensamma verktyg för att uppnå denna mission. Det är ett långsiktigt partnerskap mellan städer och staten. Svenska kommuner och samhällen mobiliserar i partnerskap på alla nivåer för snabbare omställning till klimatneutralitet och hållbarhet i Sverige, Europa och världen.

Parterna i Klimatkontrakt 2030 åtar sig att vara föregångare för en bredare och rättvis omställning genom att utveckla en mer ändamålsenlig samhällsstyrning med samverkan mellan aktörer på olika nivåer och i olika samhällssektorer. Gemensamt åstadkommer signerade parter därmed en mobilisering från lokal till internationell nivå och ett systemskifte i riktning mot helhetstänkande och mer nätverksbaserad styrning och ledning.

2. Syftet med Klimatkontrakt 2030

Syftet med Klimatkontrakt 2030 är att påskynda städernas klimatomställning enligt Agenda 2030 och den uppsatta missionen, samtidigt som det förbättrar livskvaliteten och stärker Sveriges konkurrenskraft inom klimatområdet. Att skriva under Klimatkontraktet innebär en högre ambition för hållbar stadsutveckling. Denna

ambition förverkligas genom årliga steg för att främja hållbar stadsutveckling med fokus på rättvis klimatomställning, motståndskraft och social hållbarhet, för att skapa ett gott liv för alla inom planetens resurser.

Arbetet med klimatneutrala och hållbara städer 2030 innebär att signerande parter tillsammans samlar många krafter i samhället för att påskynda omställningen. Processen för Klimatkontrakt 2030 är en katalysator för nya samarbeten mellan kommuner och myndigheter, och stärker förutsättningarna för samverkan med näringsliv, akademi, forskningsinstitut, civilsamhälle och medborgare. Den binder samman olika nivåer inom samhällssystemet genom samverkan och partnerskap från lokal till global nivå.

Klimatkontrakt 2030 integreras i kommunernas och myndigheternas ordinarie arbete. Det fungerar som samlande dokument och process för städers mål, strategier, färdplaner och finansiering, samt identifierar gap i omställningen till klimatneutrala och hållbara städer med livskvalitet i fokus. Klimatkontraktet kan användas i olika sammanhang såsom:

- Överenskommelser med lokala aktörer, exempelvis i lokala klimatkontrakt.
- Dialoger med andra kommuner och på regional nivå; i regionala utvecklingsstrategier (RUS) och regionala tillväxtmedel.
- Underlag för kommunala initiativ med nationell finansiering från Formas, Energimyndigheten, Vinnova, Tillväxtverket, Trafikverket och Naturvårdsverket.
- Europeisk finansiering från Horizon Europe, ERUF, European Urban Initiative, URBACT med flera.
- Kommunens internationella kontakter och strategi i samverkan med näringsliv, akademi och civilsamhälle.

Sammantaget ger Klimatkontrakt 2030 Sverige och svenska städer goda förutsättningar att vara internationella föregångare i städers klimatomställning.

3. Parter

Parter i Klimatkontrakt 2030 är:

- Uppsala kommun
- Myndigheterna: Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas), Naturvårdsverket, Statens Energimyndighet (Energimyndigheten), Tillväxtverket, Trafikverket och Verket för innovationssystem (Vinnova).
- Strategiska innovationsprogrammet Viable Cities¹.

¹ Viable Cities är ett strategiskt innovationsprogram som finansieras av Energimyndigheten, Vinnova och Formas. Programmet har en löptid från 2017 till 2030 och har cirka 130 medlemmar, Vårdorganisation är KTH.

4. Gemensamt åtagande

Klimatkontrakt 2030 vilar på ett gemensamt åtagande och partnerskap från signatärerna för att arbeta i riktning mot missionen om klimatneutrala och hållbara städer. Detta inkluderar att utforska nya sätt att styra och leda i samverkan med aktörer i alla delar av och på alla nivåer i samhället.

Arbetet med att utforska, utveckla och implementera nya sätt att arbeta med omställningen sker inom tre övergripande utvecklingsprocesser.

4.1 Governance – fortsatt utveckling av styrning, ledning och policy

Inom denna process åtar sig parterna att utveckla och förstärka kopplingen till aktörernas ordinarie verksamhets- och budgetprocesser, samt att integrera strategier och processer för digitalisering, social hållbarhet och klimatanpassning med omställningsarbetet.

En central del är att analysera och verka för att hindrande regleringar och styrmodeller åtgärdas, samt att möjligheter till policy som kan accelerera omställningsarbetet utvecklas.

För att klimatomställningen ska vara hållbar ur ett bredare perspektiv eftersträvar parterna insatser som skapar såväl miljömässig, social som ekonomisk nytta samt bidrar till en ökad robusthet och motståndskraft i samhället. Eftersom allas medverkan behövs för att uppfylla missionen är arbetet med den lokala omställningsarenan centralt för gemensam utveckling och lärande.

4.2 Finansiering av insatser och utveckling av nya finansieringsmodeller

Inom denna process åtar sig parterna att utveckla strukturerna för finansiering av omställningen till klimatneutrala och hållbara städer. Detta innefattar utveckling av klimatinvesteringsplaner för den lokala omställningen, inklusive former för hur olika finansieringskällor från offentliga aktörer på olika förvaltningsnivåer, privata aktörer i näringsliv och civilsamhälle samt europeiska initiativ kan kombineras för att påskynda nödvändiga investeringar. Frågan om hållbar offentlig upphandling för lokal omställning är central och inkluderad i detta.

4.3 Lärande och innovation – att göra, dela och skala

Inom denna process åtar sig parterna att utveckla uppföljning, utvärdering och analys på lokal och nationell nivå i samarbete med europeiska och internationella initiativ för klimatneutrala och hållbara städer.

Processen syftar också till att stärka städernas roll som innovationsnav för omställningen. I detta ingår insatser för att stärka implementering, delning och skalning av lösningar, eftersom innovationer bara är framgångsrika när de tas i bruk och får genomslag i praktiken. Alla signerande aktörer åtar sig att bidra och samskapa på mötesplatser och inom initiativ som Transition Lab Forum, Klimatfrukostar och Glo och sno.

5. Kommunens åtaganden

Uppsala kommun har ambitionen och målsättningen att vara världsledande i miljö- och klimatomställningen samt förbättra beredskapen för effekterna av ett förändrat klimat. Genom att samarbeta med andra städer och nationella myndigheter kan Uppsala dela erfarenheter, lära av andra och hitta effektiva lösningar för att accelerera klimatomställningen. Därför väljer Uppsala kommun att ingå i partnerskapet Klimatneutrala städer 2030.

5.1 Klimatmål 2030

FN:s 17 globala hållbarhetsmål och Agenda 2030 lägger fast kursen för Uppsalas arbete för att uppnå en smart och hållbar tillväxt för alla. Målen i Agenda 2030 är integrerade i kommunfullmäktiges fyra fokusmål som styr den kommunala verksamheten och strävar mot att skapa en gemensam riktning och förändring i hela den kommunala verksamheten.

För att minska utsläppen i linje med Parisavtalet kan Uppsala endast släppa ut en begränsad mängd växthusgaser fram till år 2100. Hur mycket växthusgaser som kan släppas ut, utsläppsutrymmet, beräknas utifrån en genomsnittlig minskning med 12 procent årligen jämfört med föregående år. Utgångspunkten är 2020 års normalårskorrigerade utsläpp mätt i koldioxidekvivalenter (CO₂e). Det totala utsläppsutrymmet 2021–2100 för kommungeografen är 7622 kiloton CO₂e. Utsläppsutrymmet får inte överskridas. Om utsläppen är för höga ett år måste utsläppsminskningen kompenseras genom att vara större följande år.

Uppsalas klimatmål är ett klimatneutralt Uppsala 2030 för ett klimatpositivt Uppsala senast år 2050. Målet antogs i kommunfullmäktige 2014 och innebär att Uppsala ska vara en klimatneutral välfärdskommun och en regional, nationell och internationell nod för klimatomställning.

Klimatneutralt Uppsala 2030 innebär att:

- Växthusgasutsläppen ska minska i den takt som krävs för att ligga i linje med Parisavtalets åtagande för att nå målet om högst 1,5 graders uppvärmning.

Minskningen i Uppsala ska i genomsnitt vara 10–14 procent per år under perioden 2020–2030.

- De totala växthusgasutsläppen i kommungeografin får maximalt uppgå till 28 procent av utsläppen 2020 eller 283 kiloton CO₂e år 2030.
- Senast år 2030 ska nettoutsläppen vara noll. Det betyder att upptag av växthusgaser (negativa utsläpp) ska uppgå till minst samma mängd som kvarvarande utsläpp. Negativa utsläpp kan inte ersätta utsläppsminskningar utan är verktyg för klimatneutralitet och klimatpositivitet.
- I målet för klimatneutralitet ingår utsläpp från el- och värmeanvändning, transporter, jordbruk, industriprocesser och Uppsalabornas långväga resande.

Klimatpositivt Uppsala senast 2050 innebär att:

- Växthusgasutsläppen i kommungeografin fortsätter att minska i samma takt efter uppnådd klimatneutralitet.
- De negativa utsläppen i kommungeografin behålls så att de överstiger kvarvarande växthusgasutsläpp.
- I målet för klimatpositivitet ingår även klimatpåverkan från konsumtion. Det inkluderar, bland annat, utsläppen från bygg- och anläggningssektorn och konsumtion av varor och tjänster från Uppsalas invånare och verksamma.

Klimatomställningen ska ske i samklang med Agenda 2030:s övergripande princip *Ingen ska lämnas utanför*. Den ambitionen ställer krav på att omställningsarbetet ska balansera alla tre hållbarhetsdimensioner och också vara socialt rättvis och ekonomiskt hållbar. Till exempel bidrar flera klimatåtgärder, som att skapa fler gröna ytor som möjliggör fysisk aktivitet, till en bättre folkhälsa både fysiskt och psykiskt. I Uppsala ska också fler träd planteras i staden och krontäckningen öka, vilket minskar risken för värmeöar och stärker motståndskraften mot skyfall och översvämning.

De största utsläppsområdena i Uppsala, som därför är prioriterade i arbetet för att nå klimatneutralitet är transporter och resande, klimatpåverkan från bygg- och anläggningsprojekt samt energi.

Uppsala har i dagsläget ingen målsättning för indirekta scope 3-utsläpp kopplat till 2030-målet, med undantag för mål kopplat till långväga resande med flyg. I målet att bli klimatpositivt senast 2050 inkluderas konsumtionsbaserade utsläpp, och att minska klimatpåverkan från konsumtion och långväga resande är en stor utmaning för att nå utsläppsmålen. Samtidigt inriktas flera av kommunens klimatmål på att minska påverkan från de faktorer som driver utsläppen i kommunens scope 3, så som klimatpåverkan från inköpta byggmaterial och livsmedel, invånarnas resor och varutransporter. Genom att göra det lätt att göra rätt kan Uppsalas invånare och verksamma göra mer hållbara val som minskar deras klimatpåverkan.

Uppsala driver omställningen av mobilitets- och trafiksystemen för att möjliggöra hållbart resande och minskade utsläpp från transporter. De övergripande målen är att alla resor och transporter i Uppsala kommun ska ske med hållbara färdmedel 2050 samt att Uppsala kommun ska ha en mobilitet och ett trafiksystem som är resurseffektivt och ger en hög närhet och hälsosamma livsmiljöer för boende, besökare och verksamma. Insatser för minskad trafik leder också till bättre luftkvalitet i städerna. Det kan i sin tur leda till att färre människor insjuknar i sjukdomar relaterat till undermålig luftkvalitet.

I mobilitetsarbetet prioriteras gång, cykling och kollektivtrafik samt ökat samnyttjande eller delning av fordon och transporttjänster och en viktig utgångspunkt är att göra det enklare att leva och verka klimatsmart i Uppsala. De övergripande målen har därför brutits ner till färdandelsmål för Uppsala kommun i stort och fördelat på resor inom Uppsala tätort och resor utanför tätorten och en uttalad ambition är att hälften av alla resor i hela kommunen ska ske med cykel 2030. Färdmedelsandelen ska öka för kollektivtrafiken och stora satsningar på kapacitetsstark kollektivtrafik ska genomföras.

På en övergripande nivå integreras transportfrågorna i den långsiktiga stadsutvecklingen. I utvecklingen av nya bostadsområden planerar Uppsala kommun för att det ska vara lättare att leva utan bil med målet att det ska ta 15 minuter med cykel att ta sig från hemmet till de viktigaste platserna: jobbet, skolan, mataffären, kultur, idrott och naturen.

Uppsala kommun har som mål att säkerställa klimatneutrala bygg- och anläggningsprojekt 2030. Det innebär att utsläppen av växthusgaser från bygg- och anläggningsprojekt, såväl vid nybyggnation som ombyggnation och tillbyggnad, måste minska varje år.

För att nå målet behöver alla steg i samhällsbyggnadsprocessen utvecklas, från planering, utformning av konstruktioner och val av material till arbetet på byggarbetsplatsen. Viktiga delar i målarbetet är att öka andelen byggnationer i trä, minskade mängder betong, användning av betong med lägre klimatpåverkan, ett ökat återbruk inom byggande och klimatberäkningar i ett tidigt skede för alla bygg- och anläggningsprojekt. Samtidigt pågår elektrifieringen av kommunalt ägda arbetsmaskiner med målsättning att 100 procent av arbetsmaskiner och tunga fordon som ägs eller upphandlas av kommunen ska kunna köras fossilfritt.

Genom att bättre nyttja redan befintliga byggnader och infrastruktur på ett effektivare sätt kan klimatpåverkan från bygg- och anläggningssektorn minska. Ett viktigt steg är att utreda om behovet kan lösas inom befintligt bestånd av byggnader och anläggningar, med eller utan anpassningar, i syfte att bevara byggnader och undvika rivning, öka nyttjandegraden av befintligt bestånd och minska behovet av nyproduktion.

För att nå klimatneutralitet 2030 är fossilfri energianvändning och fossilfria transporter och arbetsmaskiner en förutsättning och fortsatt elektrifiering en nyckelinsats. Sedan 2017 har Uppsala haft begränsningar i elnätet, vilket medför att alla aktörer behöver bidra till att avlasta nätet, för att möjliggöra ökad elektrifiering och expansion av både industri och verksamheter i kommunen. Därför behöver energianvändningen för el, uppvärmning och transporter minska i hela kommunen för att tillgängliggöra fossilfri och hållbar energi till de sektorer som behöver det mest. Som en del i detta behöver Uppsala kommun som föregångare bidra med att årligen minska sin direkta energianvändning genom energieffektivisering och effekt-effektivisering.

För att ytterligare bidra till omställningen för ett fossilfritt energisystem har Uppsala kommun som mål att cirka 100 megawatts solenergi ska installeras till år 2030, och kommunägda fastigheter ska ha solenergianläggningar senast 2027 där det är möjligt.

5.2 Klimatfärdplan 2030

För att accelerera klimatomställningen i den omfattning som krävs behöver kommunen utveckla förutsättningar för systemskiften inom den egna organisationen och i samhället. Kraftfulla åtgärder och en stärkt kapacitet för omställning krävs för att kommunens klimatmål ska nås. Uppsala kommun kan inte ensam genomföra klimatomställningen och nå målen. Gemensamt åtgärdsarbete för att säkerställa klimatdriven verksamhetsutveckling behöver utföras via breda samarbeten tillsammans med samhällets aktörer. Samtidigt har Uppsala kommun en särskild roll att fylla för att skapa förutsättningar för alla invånares, verksamheters och företags möjlighet att ställa om till det nya, attraktiva, klimatomställda livet.

Förmågan att ställa om, hitta nya lösningar och använda tekniska lösningar är avgörande för att nå målet om en klimatneutral välfärdskommun. Kommunens innovationsarbete drivs för att hitta, genomföra och skala upp lösningar på samhällsutmaningar inom bland annat klimat, energi och miljö. För att skapa ett smart och hållbart Uppsala behöver innovationskraften öka i hela organisationen. Genom Innovationslabbet, kommunens digitala och fysiska mötesplats för externa och interna personer som vill samskapa lösningar utifrån verkliga behov, finns stöd i form av bland annat coachning, utbildning och faciliteringsstöd.

Uppsala kommun verkar som innovationsnav för klimatneutrala kommuner i samverkan med Stiftelsen för samverkan mellan universiteten i Uppsala, näringsliv och samhälle (STUNS). Organisationen fokuserar på hållbar tillväxt i Uppsalaregionen genom att samordna och utveckla innovationsstödssystemet och innovationssystem i Uppsalaregionen samt att bedriva nyskapande och gränsöverskridande utveckling. Uppsala kommun fortsätter att utveckla samarbetet med andra kommuner i länet tillsammans med STUNS och även aktivt bedriva samarbete och kunskapsdelning nationellt och internationellt.

Prioriterade insatser och strategiska prioriteringar

Uppsala kommuns klimatarbete kan sammanfattas i följande principer:

- Nödvändiga klimatmål för Uppsala som samhälle i linje med vetenskapen.
- Utbyggnad av samverkansplattformar med aktörer inom alla samhällssektorer.
- Varje verksamhet inom kommunkoncernen har ansvar för klimatomställningen inom sitt verksamhetsområde.
- Mobilisering av kommunens invånare och näringsliv för ett gemensamt ägarskap för omställningen.
- Fokus på systemförändringar och kommunens roll för systemskiften.

Några av de högst prioriterade områdena för insatser relaterat till Uppsalas klimatmål redogörs i föregående avsnitt. På en övergripande nivå kan dessa sammanfattas som insatser för att ställa om till ett hållbart resande, minskad klimatpåverkan från bygg- och anläggningsprojekt och omställningen till en hållbar energiförsörjning.

Hållbart resande

Uppsala är en utpräglad cykelstad och har under flera år utsetts till Sveriges bästa cykelkommun, vilket är ett resultat av satsningar på ökad framkomlighet, säkerhet och att skapa incitament för invånare att välja cykel som ett led i ett hållbart resande. Uppsala ska bli en cykelkommun i världsklass och arbetet med att förbättra upplevelsen hos cyklister och att öka andelen som cyklar ska fortsätta. Färdmedelsandelen ska öka för kollektivtrafiken och stora satsningar på kapacitetsstark kollektivtrafik genomförs. Uppsala ska också fortsätta att utveckla arbetet med mobilitetshus och mobilitetshubbar i stadsutveckling, samt öka möjligheten till ett hållbart och kollektivt resande på landsbygden genom att ha ett dörr-till dörrperspektiv.

Parallellt med arbetet för att främja gång, cykling och kollektivtrafik som färdmedel görs insatser för att minska påverkan från persontransporter med bil. Detta tar sig uttryck i insatser för att stimulera elektrifieringen av både transportflottan och utbyggnaden av infrastruktur för laddning av elfordon och andra hållbara drivmedel, men också genom att se över trafikregleringar och omledning av trafik för att minska genomfartstrafik i centrala Uppsala. Minskad genomfartstrafik i stadsmiljön bidrar samtidigt till bättre luftkvalitet och en mer attraktiv innerstad. Kommunen arbetar med hållbara arbetsresor och tjänsteresor såväl inom Uppsala kommunkoncern som i samverkan med andra arbetsgivare, där anställda uppmuntras att välja aktiva eller kollektiva resor där det är möjligt.

Bygg och anläggning i en växande stad

Uppsala har en hög utvecklingstakt, snabb befolkningstillväxt och en expanderande arbetsmarknad. Den höga utvecklingstakten i kommunen ställer stora krav på en ansvarsfull och tydligt prioriterad utveckling som leder till socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbara lösningar.

Framväxten av de två stadsdelarna Rosendal och Ulleråker är exempel på hur Uppsala försöker tackla utmaningen med en stor expansion samtidigt som klimatpåverkan måste minska. Inom ramen för Fossilfritt Sveriges klimatledarprogram har Uppsala kommun satt som mål att stadsdelarna ska vara klimatpositiva, bland annat genom tydlig kravställning i markanvisning, inlagring av koldioxid och genom att möjliggöra för ett attraktivt fossilfritt liv för invånarna. Erfarenheter från utvecklingen av dessa stadsdelar ska sedan användas även i kommande stadsutvecklingsprojekt i Uppsala och fungera som förebild för hållbart byggande.

Ett exempel på åtgärder som genomförts för att minska klimatpåverkan i bygg- och anläggningsprojekt är ett nyligen avslutat samarbetsprojekt inom ramen för Uppsala klimatprotokoll där medlemmarna tagit fram en gemensam metod med tillhörande gränsvärden för utsläpp per kvadratmeter och år som kan användas för att ställa höga klimatkrav i bygg- och anläggningsprojekt. Metoden har använts i till exempel Uppsala kommuns markanvisningstävling i Rosendal och i det kommunala bolaget Uppsalahems upphandlingar.

Återbruk av byggmaterial är en central fråga för att möjliggöra klimatsmart byggande i Uppsala. Pågående initiativ som främjar återbruk av byggmaterial finns till exempel inom ramen för NetZeroCities-projektet Scale-Up, Fossilfritt Sveriges klimatledarprogram i Rosendal och Ulleråker, och genom samverkan i Uppsala klimatprotokoll. Nya innovativa sätt att öka återbrukandet i samhället i bredare bemärkelse behöver vidareutvecklas. Uppsala är sedan 2022 pilotstad inom EU-kommissionens initiativ Circular Cities & Regions Initiative (CCRI) som syftar till att implementera cirkulära systemlösningar. Sedan 2023 är Uppsala även pilotstad inom ramen för det EU-finansierade programmet NetZeroCities, som stödjer europeiska städer att uppnå klimatneutralitet 2030.

Hållbar energiförsörjning

Inom energisektorn arbetar Uppsala kommun med energieffektivisering i det egna fastighetsbeståndet och att installera förnybara energikällor, främst solkraft, för att ersätta fossil energi. Solenergianläggningar ska installeras på alla kommunalt ägda fastigheter som passar för ändamålet och kontinuerliga energi- och energieffektiviseringsåtgärder ska bidra till att avlasta elnätet och möjliggöra för fortsatt elektrifiering av transporter och verksamheter. Installationen av solceller har gått särskilt snabbt vad gäller kommunens skolfastigheter. Insatser pågår också för att

minska plasten i Uppsalas restavfall för att minska utsläppen från fjärrvärmeverket och bidra till en mer hållbar värmeförsörjning i linje med målet om klimatneutralitet.

Andra viktiga strategier

För att möjliggöra klimatomställningen och det strategiska klimatarbetet är offentlig upphandling ett viktigt verktyg. Uppsala kommun arbetar aktivt med att ställa hårda hållbarhetskrav i upphandlingar. Kommunen utökar arbetet med att ställa träffsäkra krav och systematiserar arbetet med avtalsuppföljning för att säkerställa att upphandlingen bidrar till måluppfyllelse. Att driva på näringslivet via kravställning inom upphandling är också ett strategiskt verktyg för mobiliseringen av fler aktörer i klimatomställningen och att stimulera utveckling av nya tekniska lösningar och affärsmodeller som bidrar till ett hållbart samhälle.

Uppsala kommun verkar som möjliggörare för att öka återbruk och materialåtervinning för Uppsalas invånare och verksamma. Det övergripande målet ligger i linje med Sveriges nationella arbete med sikte på omställning till en cirkulär ekonomi och förverkligandet av flera globala hållbarhetsmål inom Agenda 2030. Dessutom hanteras målområdet inom ramen för kommunens avfallsplan, bland annat genom åtgärder för att minska avfall och öka återbruk. Kommunen agerar genom att möjliggöra cirkulära tjänster, som mottagning av återbruk och material för återvinning på återvinningscentraler samt secondhandbutiken Återbruket och den interna lösningen Plocket som ökar återanvändningen av kontorsmöbler. Staden utvecklas för att det ska vara lätt att göra rätt genom att exempelvis samla cirkulära verksamheter i multihubbar och tillgängliggöra fastighetsnära insamling som möjliggör för kommuninvånarna att bidra till hållbara resursflöden.

Uppsala kommun ska bidra till omställningen till ett hållbart samhälle genom att främja en hållbar och motståndskraftig livsmedelsförsörjning som också stärker förmågan att stå emot kriser. För att hantera jordbrukets omställning pågår ett arbete med lokala jordbrukare och flera andra samverkansaktörer för att hitta och identifiera metoder för att genomgående stödja en omställning. För den egna verksamheten har kommunen som mål att minska klimatpåverkan från de måltider som kommunen tillhandahåller, med målsättningen att klimatpåverkan ska vara högst 1,25 kilo CO₂e per kilo inköpt livsmedel år 2030. Detta tar sig uttryck i ett arbete om att i högre utsträckning upphandla och köpa in livsmedel med lägre klimatavtryck och ett aktivt arbete med att minska matsvinn i kommunal verksamhet.

Kommunens arbetar för att öka medborgarengagemanget i klimatfrågorna i syfte att nå ett gemensamt ägarskap, att vägleda mot klimatsmarta val och skapa en bättre förståelse för politiska prioriteringar för minskad klimatpåverkan. Bland annat testas nya sätt att genomföra medborgardialoger med fokus på behovet av klimatomställning och målet om ett hållbart samhälle. Kommunen utvecklar sitt arbete med medborgarbudget i staden och landsbygderna för att stärka invånarnas delaktighet i utvecklingen av sitt närområde.

Utveckling av styrning för genomslag

Den huvudsakliga styrningen av klimatarbetet sker genom kommunfullmäktiges Mål och budget, policy för hållbar utveckling samt kommunens sex miljöprogram, där miljö- och klimatprogrammet innehåller de övergripande målen om klimatneutralitet 2030 och klimatanpassning 2040.

Samtliga nämnder och förvaltningar har ansvar att integrera klimatfrågorna i beslut och processer och att minska verksamhetens klimatutsläpp, medan kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för samordning, utveckling och uppföljning av det strategiska klimatarbetet. För att förstärka arbetet har Uppsala kommun inrättat en särskild miljö- och klimatberedning under kommunstyrelsen. Beredningen samlar förtroendevalda från kommunstyrelsen och kommunens nämnder och bolag och har som uppdrag att, genom särskild beredning av frågor som är strategiskt viktiga för miljö- och klimatomställningen, verka för att kommunen når miljö- och klimatmålen.

För att öka takten i omställningen arbetar Uppsala kommun för att aktivera en klimatbudget i syfte att löpande kunna följa upp och vidta åtgärder som minskar kommunens påverkan i takt med målet om att minska utsläppen med 10–14% per år och bli en klimatneutral kommun 2030. De långsiktiga klimatmålen bryts ned och integreras i ordinarie, övergripande processer för att på ett effektivt och ändamålsenligt sätt fungera styrande i kommunens verksamheter. Klimatbudgeten fokuserar på att ta fram tillräckliga åtgärder för omställning och omfattar i den första versionen sektorerna transport, energi, jordbruk och arbetsmaskiner. Fler sektorer tillkommer i takt med att det strategiska arbetet med klimatbudgeten implementeras i den övergripande styrning. Implementationen av kommunens klimatbudget sker genom ett systematiskt arbetssätt, i bred samverkan i en organisation som stödjer genomförandet.

Arbete med uppföljning och lärande

Uppsala kommuns uppföljning av åtgärdsarbete och klimatmålen uppfyllnad är integrerat i ordinarie system för styrning och uppföljning. Indikatorer för klimatområdet inkluderas i Mål och budget och följs upp i kommunfullmäktiges årsredovisning. Som ett komplement till den ordinarie uppföljningen gör kommunstyrelsen årligen en fördjupad uppföljning och rapportering av klimat- och miljöarbetet i syfte att löpande följa upp och prioritera särskilt viktiga frågor. Fokus för den fördjupade uppföljningen är status i beslutade aktiviteter och indikatorer.

Uppsala kommun utvärderar och förbättrar kontinuerligt indikatorer och uppföljningssystem för att mäta framstegen i klimatarbetet. Uppsala kommun arbetar också för att stärka och utveckla sin förmåga att mäta och följa konsumtionsbaserade utsläpp inom den egna verksamheten och i kommunens område i stort.

Genom sitt medlemskap i Uppsala klimatprotokoll åtar sig kommunen att årligen mäta direkta och indirekta klimatutsläpp enligt metodik i Greenhouse Gas protocol (GHG). Klimatutsläppen tillsammans med energidata rapporteras i Klimatprotokollets gemensamma uppföljningsverktyg. Medlemskapet innebär också att Uppsala kommun åtar sig att kartlägga och mäta betydande indirekta utsläpp, vilket betyder att minst två tredjedelar av utsläppen i scope 3 som organisationen har rådighet över, inkluderas. Kommunen har som underlag för fortsatt utveckling genomfört en miljöspendanalys i syfte att identifiera och följa upp förvaltningsorganisationens egna utsläpp. Framåt kommer också årsredovisningslagens nya krav på hållbarhetsrapportering som omfattar kommunkoncernens bolag att medföra behov av att ytterligare systematisera och utveckla kommunkoncernens uppföljning av växthusgasutsläpp i samtliga scope.

Sedan oktober 2021 finns Uppsalas klimat- och miljöstatistik tillgänglig digitalt genom Miljöbarometern. Uppsala kommun följer även upp och återrapporterar arbetet inom Borgmästaravtalet 2030, Race to Zero och WWF One planet City Challenge genom Carbon Disclosure Project (CDP) och Local Governments for Sustainability (ICLEI) globala rapporteringsplattform för städer.

Samverkansbehov

Samverkan är nödvändig för att skapa ett hållbart Uppsala samtidigt som förutsättningarna för samverkan är goda. Uppsala kommun samverkar med invånare, civilsamhälle, akademi och det lokala näringslivet för att mobilisera alla som bor, verkar och vistas i Uppsala kommun i klimatomställningen och på så sätt möjliggöra att miljö- och klimatmålen kan nås.

Framgångsrika samarbeten på lokal nivå sker till exempel inom Uppsala klimatprotokoll, Uppsala Innovation Centre (UIC), Stiftelsen för samverkan mellan universiteten i Uppsala, näringsliv och samhälle (STUNS), samt med flera civilsamhällesorganisationer.

Det omfattande arbetet inom den lokala omställningsarenan Uppsala klimatprotokoll visar att långsiktig samverkan inom klimatområdet är möjligt och leder till reell påverkan. De senaste åren har klimatprotokollet gjort en organisationsförändring för att öka genomslagskraften och nätverkets fokusgrupper har vässat sin handlingskraft genom att skapa operativa arbetsgrupper. Nätverket växer kontinuerligt och har fler medlemmar än någonsin. I dagsläget är cirka 45 aktörer från näringsliv, akademi och offentlig sektor medlemmar i nätverket. Uppsala kommun är värd för klimatprotokollets medlemskansli och innehar rollen som ordförande i styrgruppen.

Medlemskap i klimatprotokollet innebär att deltagande organisationer tar ett aktivt klimatledarskap med ambitionen att minska sina klimatutsläpp i linje med Parisavtalet. Bland annat sker ett systematiskt klimatarbete och antagande av

olika klimatutmaningar. Senaste perioden (2021–2024) minskade medlemmarnas gemensamma utsläpp med 8 %. Genom arbetet med Uppsala klimatprotokoll tas en betydande del scope 3-utsläpp i beaktande genom att anslutna medlemmars klimatavtryck beräknas. Varje år tillkommer nya utsläppskällor som följs upp, framför allt inom scope 3.

Uppsala deltar också i en rad nationella och internationella samverkansplattformar som Viable Cities, Fossilfritt Sverige, Klimatkommunerna, Ignite Public, EuroCities och Borgmästaravtalet. Inom ramen för sina pilotprojekt inom det EU-finansierade NetZeroCities-projektet Scale-Up och EU-kommissionens Circular Cities & Regions Initiative för Uppsala också aktiv dialog med andra europeiska städer.

Synergier mellan klimatomställning och klimatanpassning

Uppsala som geografisk plats och stad ska vara klimatanpassat senast år 2040. Målet tar fasta på att Uppsala ska vara ett robust samhälle som är anpassat till de klimatförändringar som sker i dag och som inte kan förhindras i framtiden. Kommunen ska därför utveckla det systematiska klimatanpassningsarbetet för att säkerställa att Uppsala är rustat att stå emot extrema väderhändelser och att liv, hälsa, egendom och miljö med dess djur och natur skyddas mot konsekvenser av ett förändrat klimat. Arbetet med att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat behöver ske i dialog med invånare, civilsamhälle och näringsliv för att säkerställa alla samhällsgruppers delaktighet.

Uppsala kommun har integrerat klimatanpassning i ordinarie risk- och planeringsprocesser för verksamheter och bolag. Arbetet inriktas på förebyggande åtgärder som fokuserar på att hantera källan till problemen, som minskar eller undviker ökad klimatpåverkan och som ger fördelar ur flera aspekter, till exempel i form av mer grönska och en attraktivare stadsmiljö. För att skapa störst nytta utgår arbetet från att agera samordnat och i bred samverkan med de lokala aktörer som berörs av de identifierade riskerna och de som har möjlighet att bidra till anpassning av den fysiska miljön.

Som exempel på insatser har Uppsala kommun tagit fram en grönstrukturplan som ska säkerställa bevarandet av viktiga gröna stråk i staden. Kommunen har också genomfört en förnyad skyfallskartering som identifierar områden känsliga för översvämning och skyfall. Dessa fungerar som underlag för att kunna säkerställa ett mer träffsäkert genomförande och för att samla berörda aktörer för gemensamma insatser. Underlagen används också vid revidering av Uppsalas översiktsplan och den långsiktiga fysiska planeringen av kommunens utveckling.

Ett annat exempel på utveckling av kommunens styrning är framtagandet av en modell för att bevara naturvärden och genomföra ekologisk kompensation vid

förändrad markanvändning. Modellen ska både bidra till att bevara naturvärden som är viktiga ur klimat-, klimatanpassnings- och biologisk mångfalds-synpunkt.

Rättvis omställning och livskvalitet

Uppsala kommun ska skapa förutsättningar för alla invånares, verksamheters och företags möjlighet att ställa om till det nya, attraktiva, klimatomställda livet. För att få till en rättvis klimatomställning lägger kommunen vikt vid att inkludera alla grupper i samhället. Det innefattar arbete med att minska klyftorna mellan olika socioekonomiska grupper och att se till att klimatåtgärderna inte förvärrar ojämlikheter och samtidigt möjliggöra delaktighet i omställningsarbetet.

Digitalisering till stöd för omställning

Uppsala kommun arbetar med en rad digitala verktyg för planering, modellering, beräkning och visualisering som stöd i genomförandet av klimatomställningen. De digitala verktygen används för att visualisera lägesbilder och scenarier, i uppföljning, för teknisk försörjningsplan i samverkan med näringslivet och som ett stöd för att utveckla kommunikationen med invånare. Kommunen fortsätter testa och utveckla sin verktygslåda med olika digitala verktyg som stöd i styrning, planering, kommunikation och uppföljning av klimatomställning.

Inom ramen för kommunens arbete med en ny översiktsplan används digitala verktyg för att bedöma olika utvecklingsscenarier. Det har bland annat bidragit till ökad medvetenhet om komplexiteten i omställningen, synliggjort behovet av kolinlagring och illustrerat utmaningarna som finns kopplat till kompensation för att nå klimatneutralitet. Uppsala deltar även i utvecklingen av digital beräkning och uppföljning av stadsdelars klimatpåverkan i samarbete med IVL Svenska Miljöinstitutet och andra aktörer.

5.3. Klimatinvesteringsplan 2030

Uppsala kommun utforskar hur kommunens klimatomställningsförmåga kan stärkas genom att integrera kommunens klimatarbete och ekonomiska styrning. Det ekonomiska och affärsmässiga perspektivet på kommunal intern styrning för minskad klimatpåverkan tydliggörs genom utveckling av metoder, modeller och processer.

En viktig insats i kommunens utvecklingsarbete har varit att ta fram en process för gemensam beredning av kommunkoncernens investeringar som också anger gemensamma prioriteringar. I den riktlinje som tagits fram för processen preciseras viktiga miljö- och klimataspekter som ska beaktas i beredningen av investeringar relaterat till prioriteringsordningen. Bland annat fastslår riktlinjen att en samlad, kvalitativ bedömning ska göras för att säkerställa att investeringar sker i linje med centrala styrande dokument och politiska mål såsom klimatomställning och miljöpåverkan.

Uppsala kommun undersöker former för samordnade och gemensamma investeringar. Målet är att alla ekonomiska funktioner i hela kommunkoncernen tar en mer aktiv roll i kommunens klimatarbete, men också att säkerställa ett effektivt nyttjande av kommunala resurser och medel.

Ett ytterligare syfte är att identifiera och konkretisera var samverkan och samfinansiering krävs och på så sätt tydliggöra ansvarsfördelningen mellan olika aktörer och underlätta för investeringar. Uppsala kommun kan genom upphandling driva samhället mot en ökad omställning när klimatinvesteringar översätts till upphandlingskrav. Tydliga processer för klimatinvesteringar bidrar även till att systematisera och synliggöra pågående och nödvändiga satsningar som gör det kommungeografiska området mer attraktivt för externa hållbara investeringar. Exempel på omställningsåtgärder som kan kräva större investeringar är energieffektiviserande åtgärder, utbyggnad av laddinfrastruktur, installation av solceller samt infrastrukturlösningar som främjar en hållbar mobilitet. Därtill finns stora behov av gemensamma investeringar kopplat till insatserna för att säkerställa ett klimatanpassat Uppsala.

Uppsala kommun har ett ramverk för hållbarhetslänkade obligationer som kopplar samman kommunens mål om klimatneutralitet 2030 med kommunens lånefinansiering. Genom att länka samman uppfyllandet av kommunens klimatmål med ekonomiska incitament bedöms ägandeskap för klimatomställningen stärkas i hela kommunkoncernen. Uppsala kommun arbetar också med att stärka sin förmåga att söka fler externa bidrag, något som är nödvändigt för att finansiera Uppsalas klimatomställning.

6. Myndigheternas gemensamma åtaganden

Genom detta kontrakt åtar sig myndigheterna att samverka sinsemellan och vara en aktiv samtalspartner i det lokala arbetet i de medverkande städerna samt med Viable Cities inom ramen för Klimatkontrakt 2030.

Syftet med myndigheternas åtagande är att bidra till att stärka städernas omställningsförmåga och underlätta implementering och uppskalning av hållbara lösningar som också bidrar till ökad livskvalitet, nu och i framtiden.

Myndigheterna som är parter i Klimatkontrakt 2030 utvecklar löpande samordningen kring sina insatser inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning för att skapa bättre framförhållning samt utveckla formerna för dialog med, och samlad information till, städerna.

Åtagandet innebär vidare att utveckla arbetssätt som identifierar synergier och främjar myndigheternas förmåga till kollektivt och kontinuerligt lärande med fokus på lokal och regional hållbar omställning. Det omfattar myndigheternas medverkan i Transition Labs och på andra samverkansarenor som Viable Cities faciliterar.

Myndigheterna avser att genomföra insatser i enlighet med principerna i kap 3, och i enlighet med myndigheternas tre gemensamma åtaganden enligt nedan. I detta utvecklingsarbete utgör Rådet för hållbara städer ett viktigt ramverk och strategiskt forum för en bred myndighetssamverkan, där insatserna på operativ nivå initieras av:

- åtagandena i Klimatkontrakt 2030
- det nationella kunskapsstödet med namnet Svensk modell för hållbar urban utveckling inom ramen för EU:s regionala utvecklingsfond
- andra identifierade områden och regeringsuppdrag.

6.1 Policyutveckling för accelererad lokal omställning

Tillsammans med kommunerna arbetar myndigheterna för att identifiera och bidra till utvecklingen mot mer ändamålsenliga regelverk och andra styrmedel för hållbar stadsutveckling och klimatomställning samt öka förståelse och kunskap om befintliga regelverk. Med kommunernas identifierade utvecklingsbehov i en accelererad klimatomställning som fokus, ska processen fortsatt och långsiktigt bygga på proaktiv dialog och ömsesidigt lärande.

6.2 Samordnande insatser kring finansiering

Myndigheterna åtar sig att, utifrån identifierade behov hos kommunerna, fortsatt koordinera, underlätta och skapa en samlad bild av finansiella stöd, uppdrag och satsningar som rör hållbara städer och samhällets utveckling. Syftet med åtagandet är att tillhandahålla ändamålsenlig information om olika finansieringsmöjligheter och stöd. Insatserna inkluderar även att tillsammans utforska behov och utveckla nya typer av insatsformer för städers omställning.

6.3 Verka för svenskt deltagande i europeiska initiativ

Myndigheterna är aktiva deltagare i flera olika europeiska initiativ kring utvecklingen av hållbara städer och samhällen. Detta inkluderar att bidra till utformningen av utlysningar och aktiviteter inom initiativen, bland annat utifrån dialog med städerna i Klimatkontrakt 2030. Vidare ingår att informera om möjligheter till finansiering och samarbeten på europeisk nivå samt att stödja de städer som ansluter sig till EU:s Cities Mission om 100 klimatneutrala städer 2030.

7. Viable Cities åtaganden

Med målet att skapa förutsättningar för ett gott liv för alla inom planetens gränser genomförs det strategiska Innovationsprogrammet Viable Cities i nära samarbete med olika aktörer för att påskynda omställningen till klimatneutrala städer år 2030. Detta är en central del av Sveriges åtagande att uppnå målen i Agenda 2030 och Parisavtalet. Programmet strävar efter att vara ledande i att stödja städernas omställning på nationell, europeisk och global nivå genom att använda missionen som ett verktyg.

Inom ramen för Viable Cities som ett strategiskt innovationsprogram kommer följande att prioriteras:

7.1 Samordning Klimatkontrakt 2030

Det pågår en allt snabbare mobilisering kring omställningen både lokalt, nationellt och internationellt, där Klimatkontrakt 2030 fungerar som viktigt verktyg. För att effektivisera och skala upp arbetet krävs bättre samordning och kontinuerlig utveckling av kontrakten. Detta inkluderar att bredda, replikera och prioritera åtgärder samt att effektivisera dialogen mellan alla inblandade aktörer.

Viable Cities programkontor har etablerat och utvecklar nu en samordningsfunktion för Klimatkontrakt 2030 i Sverige. Syftet är att ytterligare stödja processen med klimatkontrakt, där myndigheter, kommuner och andra relevanta aktörer utvecklar och skärper sina åtaganden steg för steg. Samtidigt fokuseras det på att implementera och skala upp åtgärder för att påskynda omställningen.

Den förstärkta samordningsfunktionen stödjer aktörerna i att gemensamt stärka sin förmåga att gå från teori till praktisk implementering av klimatåtgärder. Målet är att ta Klimatkontrakt 2030 till nästa nivå både lokalt, nationellt och internationellt.

Funktionen ökar också kunskapen och skapar bättre förutsättningar för kommuner och andra aktörer att dra nytta av och utveckla arbetssätt för att integrera de omfattande policypaketerna på EU-nivå, som exempelvis Fit for 55 och taxonomiförordningen för hållbara investeringar, på lokal nivå.

7.2 Policyutveckling för snabbare lokal omställning

Detta åtagande är kopplat till myndigheternas engagemang, som finns beskrivet i avsnitt 6.1, samt utvecklingsprocesser för systemdemonstratorer och policylab.

Viable Cities avser fortsatt vara en mobiliserande aktör inom smart policyutveckling och regelverk för att stödja städernas klimatomställning. Det innefattar bland annat att ge kommuner bättre överblick över gällande och framtida svensk och europeisk

lagstiftning, regler och normer som är relevanta för klimatomställningen, till exempel policypaketet Fit for 55.

Viable Cities åtagande innefattar också att erbjuda processtöd att förändra regelverk och normer för att praktiskt underlätta klimatomställningen.

7.3 Innovation, implementering och skalning

Viable Cities avser utveckla sin roll som föregångare och intermediär för att stärka de koordinerande, mobiliserande och faciliterande insatserna i det framväxande ekosystemet för att uppnå missionen om Klimatneutrala städer med ett gott liv för alla inom planetens gränser. Detta arbete fokuserar särskilt på gemensamma utvecklingsprocesser för policyutveckling och lärande/innovation, som beskrivs i avsnitt 3.3.

För att underlätta för kommuner att implementera och skala innovation som snabbar på klimatomställningen, kommer Viable Cities att bidra med kompetensnätverk och processtöd. Detta inkluderar samarbete med andra strategiska innovationsprogram och Impact Innovation-program inom utvecklingen av Klimatkontrakt 2030.

Utifrån samarbetsavtalet som finns med Drive Sweden kring klimatsmart mobilitet kommer Viable Cities ytterligare utveckla samverkan med såväl städer och myndigheter inom detta område. Inom digitalisering för klimatomställning kommer arbetet utvecklas vidare med det nyligen inrättade Urban Twin Transition Centre.

Viable Cities samverkar också med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Klimatkommunerna inom initiativet Klimatkonkurrenskraft. Syftet är att påskynda omställningen i riktning mot missionen genom samverkan mellan kommunerna och näringslivet vilket bidrar till att stärka företagens konkurrenskraft.

7.4 Samordnad finansiering

Viable Cities kommer att stödja kommunernas behov av finansiering för klimatomställning och främja samarbete och synergier mellan myndigheter och andra aktörer som finansierar klimatomställning och hållbar stadsutveckling.

- Viable Cities kommer tillsammans *med städerna* att fortsätta arbeta med utvecklade former för finansiering kopplat till Klimatkontrakt 2030 inom satsningen Klimatneutrala städer 2030 och de sex myndigheterna som är involverade i detta.
- Viable Cities kommer tillsammans *med myndigheterna* att utveckla arbetet inom samordnad finansiering genom olika insatser som pågår inom området hållbar stadsutveckling, se 6.3 Samordnad finansiering.
- Viable Cities arbetar vidare med att utveckla former för klimatinvesteringsplaner för städer med sikte på att stödja samtliga städer i satsningen Klimatneutrala

städer 2030 samt som en del i det internationella arbetet med missionen och tillgängliggöra insikter och verktyg för många fler.

7.5 Samspel med EU:s mission Klimatneutrala städer

Viable Cities samverkar nära med de stödstrukturer som byggs upp kring EU:s mission om klimatneutrala städer 2030 – såväl i plattformen för genomförande av missionen, NetZeroCities, som i CapaCITIES, som syftar till att bygga nationella plattformar likt Viable Cities i fler länder.

Viable Cities är också en aktiv part i det europeiska partnerskapsprogrammet Driving Urban Transitions (DUT) och deltar i diskussionen på EU-nivå om närmare samverkan och synergier med system-missionen om klimatanpassning (Adaptation to Climate Change), samt med satsningen New European Bauhaus.

Klimatkontrakt 2030

Mellan Uppsala kommun, myndigheterna
Energimyndigheten, Vinnova, Formas, Tillväxtverket,
Trafikverket, Naturvårdsverket samt Viable Cities.

Stockholm 2024-12-06 Parterna är överens om att dessa gemensamma åtaganden, såsom de formuleras ovan, ska gälla för 2025. Den första versionen av Klimatkontrakt 2030 signerades 2020, den andra 2021, den tredje 2022 och den fjärde 2023. Klimatkontraktet ska uppdateras och förnyas inför varje nytt år.

Erik Pelling

Kommunstyrelsens ordförande,
Uppsala kommun

Olga Kordas

Programchef,
Viable Cities

Caroline Asserup

tf Generaldirektör,
Energimyndigheten

Darja Isaksson

Generaldirektör,
Vinnova

Johan Kuylenstierna

Generaldirektör,
Formas

Elisabeth Backteman

Generaldirektör,
Tillväxtverket

Roberto Maiorana

Generaldirektör,
Trafikverket

Maria Ohlman

tf Generaldirektör,
Naturvårdsverket

Bilaga 1 – Länkar till dokument

Nedan finns länkar till de mest relevanta dokumenten i relation till Klimatkontrakt 2030 för Uppsala kommun.

- [Mål och Budget 2025 med plan för 2026-2027, Uppsala kommun](#)
- [Miljö- och klimatprogram, Uppsala kommun](#)
- [Policy för Hållbar utveckling, Uppsala kommun](#)

Bilaga 2 – Omställningskartan

Omställningskartan är en visuell vägledning för städernas omställning till klimatneutralitet. Kartan bygger på lärdomar från bland annat från Viable Cities och har utvecklats inom NetZeroCities för att stödja ett transformativt arbetssätt. Kartan vägleder städer utifrån deras unika startpunkt, mål och lokala förutsättningar.

En central del i kartan är att skapa en omställningsarena som samlar ett ekosystem aktörer från offentlig sektor, näringsliv, akademi och civilsamhället för att tillsammans med dessa samskapa och genomföra en portfölj av åtgärder. Arbetet inom omställningsarenan är iterativt och lärande, vilket innebär att, nya aktörer tillkommer efterhand, strategier och planer justeras och förbättras kontinuerligt.

Genom att testa, reflektera och successivt integrera effektiva lösningar och arbetssätt kan dessa formas till att bli det nya normala. Ett centralt verktyg i den långsiktiga omställningsprocessen är Klimatkontrakt 2030, som därför i kartan löper längs hela processen.

Klimatkontraktet tydliggör åtaganden, handlingsplaner och investeringsplaner som revideras steg för steg. Genom klimatkontraktet förbinder sig alla parter att stegvis stärka sitt engagemang och samarbeta över sektorsgränser för att påskynda klimatomställningen. Omställningskartan visar på att arbetet över tid förstärker städernas förmåga att nå klimatneutralitet.

